

JAK SEZNAMOVAT ŽÁKY/NĚ II. STUPNĚ ZŠ S TÉMATEM ZASTOUPENÍ ŽEN A MUŽŮ V ROZHODOVACÍCH POZICÍCH

Veronika Šprincová, Markéta Kos Mottlová

24. ledna 2019

**Téma ženy a
muži v
rozhodovacích
pozicích**

**Aktivity na
seznámení
s tématem**

**Nerovnost
žen a mužů
v politice**

**Významné
ženské
osobnosti**

**Možná
řešení
problému**

**Návaznost
na RVP**

Téma ženy a muži v rozhodovacích pozicích

Ženy a muži v rozhodovacích pozicích

- I přes formálně zaručenou rovnost a princip nediskriminace **přetrvávají rozdíly v zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích**
- Tyto rozdíly jsou dány několika typy **překážek**
- Konkrétními **daty, příčinami** současného stavu i **důvody**, proč se tématem na ZŠ zabývat, jsme se zabývali na minulém online setkání, jehož záznam je dostupný zde:
<https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=14922>

Aktivity na seznámení s tématem

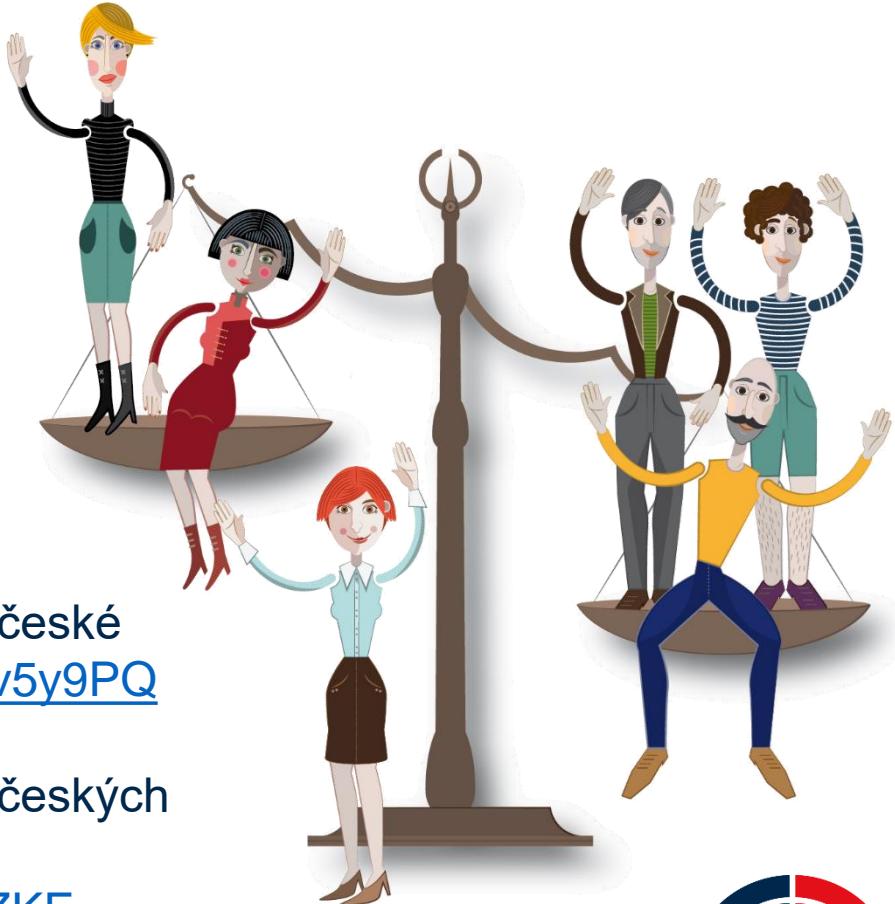
Videa

Ilustrační videospot k zastoupení žen v české politice obecně: <https://youtu.be/JubbMv5y9PQ>

Ilustrační videospot k zastoupení žen v českých vládách:

<https://audiovideo.rvp.cz/video/4164/NIZKE-ZASTOUPENI-ZEN-VE-VLADACH-CR.html>

Kvíz – vhodné otázky (1/2)

- Aktuální zastoupení žen ve vládě
- Podíl žen zvolených do **Poslanecké sněmovny PČR / Evropského parlamentu / zastupitelstev krajů / zastupitelstev měst a obcí** (lze specifikovat pro konkrétní kraj či město dle sídla školy)
- Zastoupení žen v **Senátu PČR**
- **Umístění ČR v mezinárodních žebříčcích** porovnávajících státy (v rámci EU i celého světa) z hlediska přístupu žen k rozhodovacím pozicím
- Procento obyvatelstva ČR, které věří, že ženy mají menší stát v rozhodovacích pozicích než muži **zájem**
- **Země**, které mají v čele prezidentku/premiérku

Kvíz – vhodné otázky (2/2)

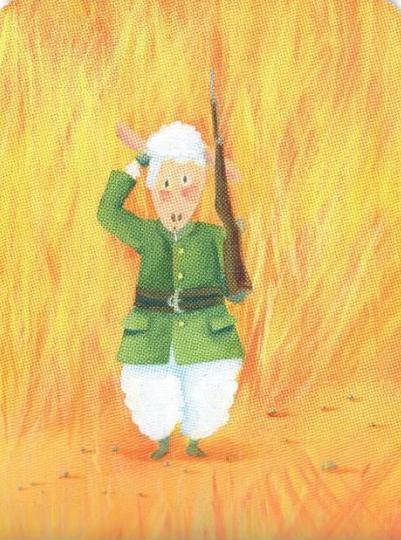
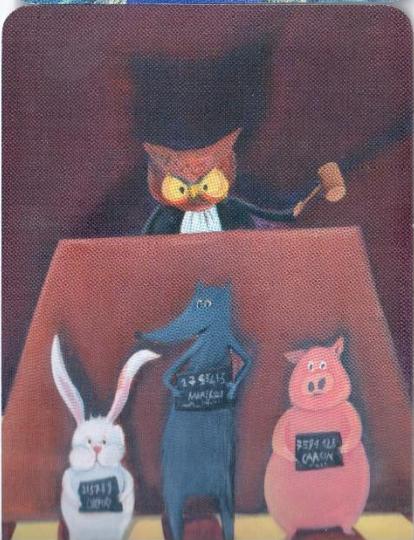
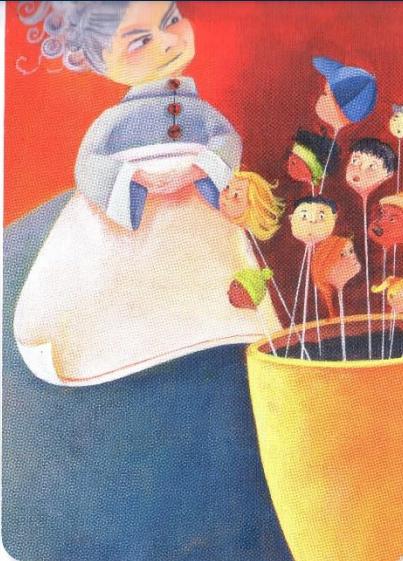
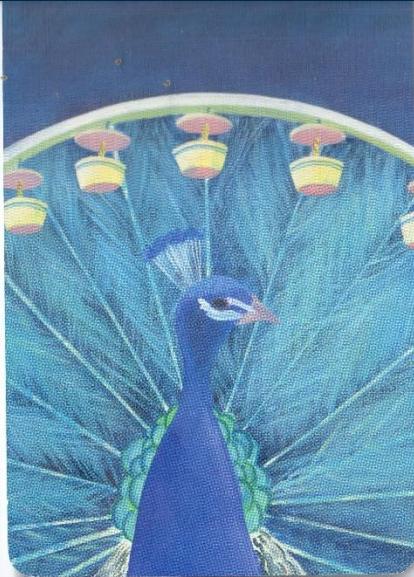
- Rok, kdy u nás **získaly ženy volební právo** / Ve kterém státě získaly ženy volební právo nejdříve
- Která země má aktuálně **největší zastoupení žen v parlamentu**
- **Zastoupení žen ve vedení 100 největších firem v ČR**
- Podíl **absolventů a absolventek vysokých škol**
- **Kolik času stráví průměrně ženy a muži domácí neplacenou prací**
- **Rozdíly v průměrných mzdách žen a mužů**

Zamyšlení nad pojmy (1/2)

- Vhodnou metodou je **vybrání či nakreslení obrázku** jednotlivými žáky/němi a
- Následně žáci/kyně popisují ostatním, jaké asociace v nich vybraný obrázek (a tedy i pojem „politika“, „moc“...) vyvolává

Zamyšlení nad pojmy (2/2)

- Využití metody „brainstormingu“ či jeho variantě – „brainwritingu“
- **Brainstorming** (z angl. bouření mozků, útok na problém), česky někdy jako burza nápadů: žáci/kyně jsou vyzváni k tomu, aby nahlas řekli cokoli, co je v souvislosti s danými pojmy napadne; odpovědi zapisuje vyučující tak, aby byly pro všechny stále dobře viditelné
- **Brainwriting** – obdoba předchozí metody, kdy jsou však odpovědi zapisovány jednotlivými žáky a žákyněmi samostatně a následně se o nich diskutuje společně či ve skupinách

Nerovnost žen a mužů v politice

Rolová hra

- **Simulace zasedání obecního zastupitelstva**
- Tuto aktivitu lze zaměřit na různé aspekty jednání zastupitelů a zastupitelek: např. priority při sestavování rozpočtu či odlišný způsob komunikace žen a mužů
- Rozdělení rolí navíc ilustruje nepoměr mezi počtem mužů a žen v zastupitelstvech

Sestavování kandidátní listiny

- Úkolem je ve skupinách **seřadit jednotlivé osoby** na kandidátní listinu a následně zdůvodnit tuto volbu
- Cílem této aktivity je **zamyslet se nad zastoupením žen a mužů na kandidátních listinách a uvědomit si genderové stereotypy**, které mohou být příčinou výrazně nerovnoměrného zastoupení žen a mužů v politice
- Tato aktivita je převzata z publikace *Gender ve škole. Příručka pro vyučující předmětů občanská výchova, občanská nauka a základy společenských věd na základních a středních školách*: <https://bit.ly/2Tah3Qj>

Pracovní list – ukázka

Petra Šmídová, 40 let,
prodavačka

Jakub Novák, 31 let, redaktor
Berounského deníku

Petr Karlík, 63 let, důchodce

Ing. Petr Juliš, 35 let, otec na
rodičovské dovolené

Eva Burdová, 43 let,
podnikatelka

MUDr. Jaroslava Šimůnková,
63 let, důchodkyně

Jana Polívková, 54 let, zubní
laborantka

Ing. Lucie Nová, 38 let, žena
v domácnosti

Simona Neradová, 18 let,
studentka

Ing. Jan Korytář, 54 let,
soukromě hospodařící
zemědělec

Mgr. Marie Žochová, 35 let,
učitelka

Jiří Slavík, 25 let, ekonom

JUDr. Karel Hošek, 60 let,
advokát

Eva Bílková, 49 let,
spisovatelka

Radek Vlk, 33 let, zdravotní
bratr

Diskusní soutěž týmů

- V rámci této aktivity se žáci a žákyně **zamyslí nad současným postavením žen a mužů v politice** a sami **formulují názory** z obou stran pohledu na danou otázku.
- Diskuse probíhá **v omezeném čase** (7 minut) jako **soutěž dvou stejně velkých týmů**, z nichž jeden hájí stanovisko pro a druhý je proti danému tvrzení
- Toto **tvrzení** může být např: „ženy nemají zájem o politiku“, „je potřeba podporovat vyšší zastoupení žen v politice“
- Po skončení diskuse vyučující **zhodnotí přesvědčivost argumentů obou týmů i jejich diskusní strategii** (např. kdo měl poslední slovo, v jakém pořadí byly argumenty předkládány, jak pohotově reagovali na tvrzení protistrany)

Významné ženské osobnosti

Seznámení s významnými ženami

- Žáci/kyně se se **ženami významnými v historii či současnosti** mohou seznamovat různými způsoby:
  - **Formou referátů** o jednotlivých ženách (může jít o osobnosti celostátního významu nebo o ženy působící v daném regionu)
  - **Formou soutěže**, kdy je třída rozdělena do dvou (či více) týmů a jejich úkolem je poznávat fotografie těchto žen

Tipy na ženské osobnosti (1/2)

- **Božena Viková-Kunětická**, první žena zvolená do českého sněmu v roce 1912
- **Františka Plamíková**, senátorka Národního shromáždění ČSR (1925 –1939)
- **Alice Masaryková**, poslankyně Revolučního národního shromáždění Republiky československé (1918 – 1919)
- **Milada Horáková**, poslankyně Prozatímního národního shromáždění (1945 – 1946), poslankyně Národního shromáždění (1946 –1948)
- **Dana Němcová**, disidentka a poslankyně Federálního shromáždění (1990 – 1992)
- **Dagmar Burešová**, ministryně spravedlnosti (1989 – 1990, první ministryně po listopadu 1989), poslankyně a předsedkyně České národní rady (1990 – 1992)

Tipy na ženské osobnosti (2/2)

- **Petra Buzková**, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy (2002 – 2006), první žena v pozici místopředsedkyně Poslanecké sněmovny PČR (1996 – 2002)
- **Miroslava Němcová**, první žena v čele Poslanecké sněmovny (2010 – 2013)
- **Zuzana Roithová**, jedna z kandidátek v první přímé prezidentské volbě, ministryně zdravotnictví (1998), poslankyně Evropského parlamentu (2004 – 2014)
- **Tat'jana Fischerová**, jedna z kandidátek v první přímé prezidentské volbě, poslankyně Poslanecké sněmovny PČR (2002 – 2006)
- **Věra Jourová**, první žena zastupující Českou republiku v Evropské komisi

Možná řešení problému

Diskuse

- Diskutovat lze o **příčinách** problému (proč si žáci/kyně) myslí, že je v politice dlouhodobě zastoupeno nepoměrně více mužů než žen
- Dalším vhodným tématem je diskuse o **konkrétních opatřeních a nástrojích**, jak zvýšit zastoupení žen v politice, a jejich výhodách a nevýhodách

Návrh (osvětové) kampaně

- Žáci a žákyně ve skupinách vytvoří **návrh kampaně směřující k větší informovanosti veřejnosti** o tomto tématu, příp. k **větší podpoře žen ve volbách** (např. prostřednictvím preferenčních hlasů)
- Využít lze různé nástroje a média (leták, obrázek, video...)

Návaznost na RVP

Souvislost s RVP

- **Výchova k občanství** – Člověk ve společnosti; Člověk stát a právo; (Člověk jako jedinec)
- **Etická výchova**
- **Dějepis** – Člověk v dějinách; Modernizace společnosti; Moderní doba; (Rozdělený a integrující se svět)
- **Český jazyk a literatura** – Komunikační a slohová výchova
- **Informační a komunikační technologie** – Vyhledávání informací a komunikace; Zpracování a využití informací
- Okrajově případně i další dle zvolených aktivit a metod práce

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Veronika Šprincová, Markéta Kos Mottlová

forum@padesatprocent.cz, 774 411 151

FÓRUM 50 %